

Abort, över 12 graviditetsveckor

När graviditeten varat i över 12 veckor, sker aborten alltid medicinskt i ett sjukhus. Aborten sker genom att man tar två olika mediciner som gör, att livmodern börjar sammandra och graviditeten avbryts.

Ansökan om avbrytande av graviditeten

Du kan boka tid för en abort genom att ringa till Gynekologiska mottagningarna. Du ska göra ett graviditetstest innan du bokar en tid. Före du ankommer till sjukhuset ska du gå till laboratoriet och lämna urinprov för att utesluta klamydia och gonorré. Ett blodprov för att fastställa din blodgrupp tas på samma gång.

Besök på Gynekologiska mottagningarna

När du kommer till sjukhuset får du blanketten för förhandsuppgifter och AB1 blanketten du behöver fylla i. AB1 blanketten krävs för att avbryta en graviditet.

Till mottagningen man bekräftar hur långt graviditeten är genom vaginal ultraljudsundersökning och komma överens om preventivmedel efter aborten.

När graviditeten varat i över 12 veckor behövs för aborten ett tillstånd från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira. I samband med mottagningsbesöket fylls nödvändiga blanketter i till tillsynsmyndigheten.

- Om du söker abort pga. förlossningen och skötseln av barnet skulle vara avsevärt betungande för dig, eller för att du har redan fött fyra barn, du är över fyrtio år, graviditeten har inletts till följd av ett brott eller pga. sjukdom hos någon av föräldrarna, ska du tillsammans med vårdpersonalen fylla i AB2-blanketten (Utredning om den gravidas och dennas familjs levnadsförhållanden). En abort skall ske före graviditetsvecka 20.
- När graviditeten avbryts pga. fostrets svåra sjukdom eller missbildning, fyller den vårdande enheten i AB3 blankett (Avbrytande av havandeskap på fosterindikation). En abort på fosterindikation skall ske senast innan graviditetsvecka 24.

När man av Valvira fått tillstånd till aborten, börjar man aborten genom att **på polikliniken ge den första förberedande medicinen (Mifegyne®)**, som förbereder den livmodertömningen, som sker om 2 dygn. **Efter detta kan man inte stoppa aborten**, då medicinen kan öka risken för fosterskador. Om du kräks inom 2 timmar efter att du tagit den första medicinen är det

möjligt, att en del av medicinen blivit oupptaget och då skall du vara i kontakt med ditt vårdenhet för att få en ny dos.

Den som har en Rh-negativ blodgrupp får en Anti-D-immunoglobulinvaccination, som förhindrar att det i kommande graviditeter bildas antikroppar i blodet.

Avbrytning av graviditet på avdelningen

Fyll i. **Behandlingsdatum:** _____

Du kan äta en lätt frukost hemma men efter ankomsten till sjukhuset får du varken äta eller dricka. Vid behov kan du få en intravenös kanyl för vätskebehandling och smärtstillande medicin. Det lönar sig att ta bort alla smycken, inkl. piercingsmycken, redan hemma. Vi rekommenderar att du har en stödperson med dig på avdelningen under abortdagen.

Det är möjligt att du får lavemang för att tömma tarmen innan man börjar med abortmedicinerna. **Abortmedicinens initialdos** (Cytotec® 4 tabletter) ges vaginalt. Dosen på 2 tabletter upprepas med 3 timmars mellanrum **tills graviditeten avbryts**. Medicinen orsakar sammandragningar i livmodern och livmodermunnen öppnas så att graviditeten stöts ut vaginalt. Smärtan vid sammandragningarna börjar lindrigt men blir stegvis kraftigare. Du får smärtstillande medicin redan innan den första Cytotec®-dosen och vid behov efter det.

Om blödningen är riklig efter aborten eller moderkakan inte föds hel, töms livmodern i narkos genom skrapning. Efter narkos behöver du för din egen säkerhets skull en vuxen stödperson med dig hem och är med dig ända till nästa morgon.

Om graviditeten avbryts under den första behandlingsdagen och du mår bra, kan du åka hem redan samma dag. Annars fortsätter behandlingen på sjukhuset tills graviditeten avbryts

Efter aborten

Efter aborten skall du vila och undvika fysisk ansträngning under några dagar. Som eftervård kan man ge dig medicin, som främjar livmodersammandragning och som förhindrar mjölkavsöndringen.

Efter åtgärden kan det förekomma smärta i nedre buken som påminner menssmärta. För eventuell smärta kan du ta receptfri smärtstillande medicin enligt behov,

Efterblödningen är individuell och kan fortsätta 3-4 veckor. **På grund av ökad infektionsrisk skall man under efterblödningen avstå** från simning, karbad, användning av tamponger och menskopp samt samlag. Mensen börjar vanligen 4-7 veckor efter aborten och kan variera från det tidigare. Då en ny graviditet kan börja redan innan första menssen, är det viktigt att använda preventivmedel redan innan menssen börjat.

Sjukledighet är individuellt, oftast 2-5 dygn. En rutinmässig efterkontroll behövs inte. Om graviditeten avbryts pga. fosterindikation, får du en efterkontrolltid till Mödramottagningarna och vid behov även till Klinisk genetik.

Eventuella problem

Om du efter aborten får riklig blödning, smärta i nedre buken, feber eller efterblödningen blir illaluktande, ta då kontakt med din vårdenhet.

Du har möjlighet att få **stödgivande samtalshjälp av primärvård eller våra krisstödpersoner**. Till ditt förfogande finns såväl sjukhusprästen som sjuksköterska specialiserad inom krisstöd. Sjukhusprästen ger krisstöd till alla oberoende av deras religion. Krisstödpersonens hjälp utgår alltid från dina behov.